

Til:
Kultur- og likestillingsdepartementet v/
Therese Koppang
Charlotte Sætre

Deres referanse: 23/2360-1 og 23/220-19

Oslo, 15. februar 2024

Lokale aktivitetsmidler og Ekstrainnsats for like muligheter til å delta i idretten

Rapport for 2023

Lokale aktivitetsmidler (LAM)

Tildelt beløp

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) viser til tildelingsbrev fra Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) av 07. juni 2023 om tilskudd til lokale lag og foreninger (LAM) for 2023. NIF mottok 446,5 millioner kroner, samt restmidler fra 2022. Samlet beløp til fordeling i 2023 var 446 687 623 kroner.

NIF takker for tildelingen.

Formål og retningslinjer

Målet med tilskuddsordningen er å bidra til aktivitet og deltakelse i medlemsbaserte lag og foreninger som driver idrett og fysisk aktivitet for barn og ungdom. Det er lagenes primæraktiviteter som skal støttes. Det er et mål at ordningen skal understøtte den frivillige innsatsen i lagene og bidra til å holde kostnadene ved deltakelse i idrett og fysisk aktivitet nede.

Retningslinjene fra KUD sier blant annet at tilskudd skal tilfalle alle lag som har idrett eller fysisk aktivitet som sitt primære formål, og driver idrettslig virksomhet for barn og/eller ungdom. Lagene som får tildelt Lokale aktivitetsmidler skal være selveiende og frittstående med utelukkede personlige medlemmer. Midlene skal brukes til aktivitet både for barn og ungdom. Likestilling i vid forstand, herunder hensynet til utøvere med spesielle behov (bl.a. utøvere med funksjonsnedsettelse), samt inkludering av barn og ungdom som i liten grad deltar i organisert idrett, skal ivaretas ved fordelingen. Nytt fra 2023 var at inntil 5 % av midlene kunne nyttes til aktiviteter i regi av idrettsrådene, dersom kommunene bidrar med minst samme beløp. Dette er en prøveordning i 2023, 2024 og 2025.

Kriterier for fordeling

I NIFs brev til idrettsrådene av 26. juni 2023 ble det kommunisert at idrettsrådene skulle fastsette egne tildelingskriterier for fordelingen ut fra KUDs kriterier, NIFs krav og anbefalinger, samt lokale forhold. Tildelingskriteriene må fastsettes på idrettsrådets årsmøte og skal være offentlig tilgjengelige.

NIF krever at minste beløp per idrettslag som har aktivitet for barn og/eller ungdom skal være 1000 kroner.

NIF anbefaler idrettsrådene å velge mellom en enkel fordelingsmodell eller en mer avansert fordelingsmodell. I den enkle modellen kan idrettsrådene fordele 1/3 av disponibelt beløp til barn og 2/3 av beløpet til ungdom basert på medlemstallene i aldersgruppen 6-19 år fra samordnet rapportering per 31. desember foregående år.

I den avanserte modellen kan idrettsrådene fordele minst 1/3 av disponibelt beløp til barn og minst 1/3 av beløpet til ungdom basert på antallet i aldersgruppen 6-19 år fra samordnet rapportering per 31. desember foregående år. Den siste delen kan fordeles ut fra ulike parametere, blant annet ut fra antallet i aldersgruppen 13-19 år og om idrettslaget har tiltak for å holde kostnadene ved deltakelse i idrett og fysiske aktivitet nede.

Som en hjelp for idrettsrådene ble det sammen med brevet fra NIF til idrettsrådene vedlagt et regneark. Regnearket viste eksempel på hvordan idrettsrådet kunne foreta fordelingen i de to modellene. Muligheten til å fordele inntil 5 prosent til eget organisasjonsledd ble også lagt inn i regnearket. Det var valgfritt å benytte regnearket.

Fordeling i praksis

Beløpene som det enkelte idrettsråd har til rådighet, som er basert på antall barn og ungdom i den enkelte kommune, legges inn i portalen SportsAdmin. Idrettsrådene har tilgang til sine egne sider i portalen. De gjør fordelingen til alle idrettslag som har aktivitet for barn og ungdom ut fra sine fordelingskriterier. Idrettskretsene kvalitetssikrer fordelingen til idrettsrådene i sitt fylke. Deretter utbetaler NIF midlene direkte til idrettslagenes konto.

Idrettslagene er ansvarlig for å være registrert med riktig kontonummer i SportsAdmin. NIF og idrettskretsene følger opp idrettsrådene slik at alle eksisterende idrettslag, med riktig kontonummer og som har rett på midler, får dette.

Idrettsrådene foretok fordelingen i tidsrommet 15. august til 15. november 2023.

Utbetalt i 2023

NIF har utbetalt 446 687 623 kroner til idrettslagene for 2023. NIF mottok fordeling fra samtlige av landets idrettsråd. Påløpte renter for 2023 er 814 784 kroner. Gjenstående midler fra årets tildeling, fra lag som er lagt ned, eller hvor tildelinger fra tidligere år ikke er blitt betalt ut grunnet manglende kontonummer el. er 248 638 kroner. Disse lagene har ikke svart på henvendelser fra NIF og/eller idrettskretsene. NIF foreslår overfor KUD at totalt 1 063 422 kroner overføres til fordeling av LAM i 2024.

Fordeling av 190 563 kr til idrettslag i Oslo idrettsråd

Ett av idrettslagene i Oslo ble nedlagt etter at Oslo idrettsråd hadde gjort sin fordeling for 2022 og etter NIF sin rapportering for 2022. Oslo idrettsråd har dermed 190 563 kroner i ubrukte midler som NIF søker om kan overføres til 2024, som Oslo idrettsråd kan fordele som en del av totalpotten for 2024. Dette beløpet er inkludert i de 248 638 kronene nevnt

ovenfor. NIF ber om at KUD legger inn 190 563 kroner ekstra i beløpet som Oslo idrettsråd har til rådighet i 2024.

Erfaringer og vurdering av hvordan LAM fungerer

Evalueringen av LAM som ble gjennomført i 2018 viste at LAM er en vellykket ordning som blant annet forvaltes effektivt og når ut til de riktige mottakerne. Den viste videre at LAM fører til økt aktivitetstilbud, bidrar til å holde kostnadsnivået nede og understøtter den frivillige innsatsen i idrettslagene. NIF mener at evalueringen understøtter egne erfaringer om at ordningen fungerer godt og i henhold til formålet.

NIF og idrettskretser opplever få spørsmål og henvendelser fra idrettslag og idrettsråd.

NIF vil understreke at midlene er svært viktige for idrettslagene og bidrar til å styrke lokaldemokratiet i organisasjonen.

NIF har gjort en liten endring i SportsAdmin i 2023, hvor det er lagt inn mulighet for idrettsråd til å laste opp et dokument som viser fordelingen. For eksempel regnearket som NIF sender ut som de kan benytte i fordelingsarbeidet.

2023 var første prøveår for muligheten for idrettsrådene å fordele inntil 5 prosent av tildelt beløp til drift og felles tiltak for idretten i regi av idrettsrådet i sin kommune. Dette forutsetter et vedtak på idrettsrådets årsmøte eller ekstraordinært årsmøte, og at kommunen stiller med tilsvarende beløp. Prøveordningen er for årene 2023, 2024 og 2025.

NIF har gjort nødvendige tilpasninger i SportsAdmin og en automatisk begrensning på 5 prosent på beløpet som idrettsrådene kan fordele til eget organisasjonsledd.

23 idrettsråd benyttet seg av muligheten i 2023. Se vedlegg 3 for hvilke idrettsråd og størrelse på beløpet.

Grunnen til det lave antallet er nok at de fleste idrettsrådene har årsmøtene sine, hvor de har vedtatt kriteriene for LAM, før de får tildelingsbrevet fra NIF. NIF antar at få idrettsråd har tatt seg bryet med å avholde et ekstraordinært årsmøte for å endre på vedtatte kriterier. Det er heller ikke alle idrettsråd som har finansiering fra kommunen sin. Enkelte idrettsråd har tilstrekkelig finansiering fra enten kommunen eller idrettskretsen.

Noen idrettsråd har tanker om å kunne opprette en stillingsressurs, eller slå seg sammen om en stillingsressurs, men holder litt igjen siden det er en prøveordning.

For noen av idrettsrådene som har fordelt midler til eget organisasjonsledd, har disse midlene utgjort en del, men for de fleste har dette blitt småbeløp. Midlene har blitt brukt til tiltak som delfinansiering av en stillingsressurs, andre administrative utgifter, møteplasser for idrettslag eller avvikling av medlemskontingenten fra idrettslag til idrettsråd.

Eksempelvis har Idrettsrådet i Bergen tatt 3 prosent av tildelt beløp til eget organisasjonsledd. De har kunnet kutte medlemskontingenten fra idrettslagene til

idrettsrådet og de har hatt bedre økonomi til å kunne gjøre et bedre arbeid i sin rolle som en del av Norges idrettsforbund og som samarbeidspart til kommunen. Som politisk påvirkning, fordeling av halltider, høringer og rådgiving. Idrettsrådet er takknemlige for å få en økonomisk påskjønnelse og anseelse for arbeidet de gjør for norsk idrett.

De idrettsrådene som ikke har benyttet seg av 5 prosent-muligheten har nok enten ikke ønske om å benytte midlene til drift eller felles tiltak, det utgjør et så lite beløp at det ikke ville utgjort stort, og at de heller vil at midlene skal tilfalle idrettslagene.

Det blir spennende å se i 2024 om flere benytter seg av muligheten. Mye tyder på at det kan bli en god økning, da de har hatt 2023 til å komme inn på kommunenes budsjetter og fått opp saken på årsmøtene.

Muligheten om å kunne ta inntil 5 prosent av LAM til eget organisasjonsledd er et nytt verktøy som kan utløse kommunale midler. Midlene er viktige for å anerkjenne arbeidet som idrettsrådene gjør, og for å styrke dem slik at de kan gjøre enda mer lokalt opp mot kommunene sine og ut mot sine idrettslag.

NIF jobber kontinuerlig med å utvikle ordningen gjennom jevnlig kommunikasjon med idrettskretsene. Arbeidet rundt årets fordelinger har vært oppe som tema, oppgaver og rutiner for idrettskretsene og tekniske justeringer i Sports Admin. NIF har lagt LAM inn i analyseverktøyet PowerBI, noe som blant annet gir en visuell oversikt over utviklingen av tildelinger de siste årene, fordelt på ulike organisasjonsledd. Dette er til hjelp i idrettskretsenes kvalitetssikring av fordelingen.

Ekstrainnsats for like muligheter til å delta i idretten (125 mill. kroner i 2023)

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) viser til tildelingsbrev fra Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) av 12. mai 2023 om tilskudd til lokale lags arbeid for inkludering av alle barn og ungdom (6-19 år) i idretten. NIF mottok 125 millioner kroner i juni 2023. NIF takker for tildelingen.

Kriterier og fordeling i praksis

I NIFs brev til idrettsrådene og idrettskretsene av 26. mai 2023 ble organisasjonsleddene bedt om å utarbeide og vedta egne tildelingskriterier for fordelingen ut fra KUDs kriterier, NIFs anbefalinger, samt lokale forhold. NIF ba organisasjonsleddene offentliggjøre vedtatte kriterier og fordeling.

Idrettsrådene fikk tilgang til egne sider i portalen SportsAdmin. Idrettsrådene la inn sin fordeling pr. idrettslag og vedtatte kriterier i idrettsrådets styre, og idrettskretsene kvalitetssikret fordelingen til idrettsråd i sitt fylke. Deretter utbetalte NIF midlene direkte til idrettslagenes konto.

Idrettskretsene sendte inn oversikt over fordeling pr. idrettslag og vedtatte kriterier av idrettskretsens styre til NIF. NIF kvalitetssikret kriteriene, før NIF utbetalte midlene direkte til idrettslagenes konto.

Organisasjonsleddene som skulle fordele midler foretok fordelingen i tidsrommet 26. mai til 1. september 2023. Ett idrettsråd fikk innvilget utsatt frist til 1. desember 2023.

4379 idrettslag har mottatt midler fra tilskuddsordningen (se vedlegg 4).

Erfaringer og vurdering av hvordan Ekstrainnsats for like muligheter til å delta i idretten fungerer

Etter at nyheten om saldert statsbudsjett for 2023 og 100 nye millioner kroner til samme formål ble kjent, valgte NIF, i dialog med KUD, å ikke sende ut en evaluering til organisasjonsledd for tilskuddet på 125 millioner kroner. Dette for å forenkle arbeidet, og belaste våre organisasjonsledd minst mulig. NIF har derfor valgt å innhente erfaringer fra noen tilfeldig utvalgte idrettslag og idrettsråd. Deres erfaringer og tilbakemeldinger presenteres nedenfor. (Vi ber om at man i eventuell videre bruk av disse tilbakemeldingene unngår å knytte utsagn til enkelte organisasjonsledd):

Farsund og Lista Idrettsklubb (FLIK), Agder idrettskrets:

«Disse midlene har gitt FLIK mulighet til dekke kostnader til barn som ønsker å være med på cup/arrangementer i FLIK regi. Her kan nevnes Håndball cup- Friidrettsstevne etc.

Vi har også kunnet støtte barn-ungdom som ikke har mulighet til å betale full treningsavgift og lisenser. Klubben har ikke stilt noen krav til de som har fått ettergitt eller redusert pris.

Erfaringene vi har gjort oss er at det er flere som får mulighet til å være med i idrett, og ikke slutter når det kommer en faktura som skal betales. Vi har høstet takknemlighet fra foresatte til barn at de har fått være med, selv om de ikke kan betale full pris.

Ellers så har FLIK for regnskapsåret 2024 satt av 100.000 kr i eget budsjett som skal gå til barn og unge som ikke har mulighet til å drive med idrett pga. privat økonomi.»

Finneid Idrettslag, Nordland idrettskrets:

«Først og fremst - tusen takk for tilskuddet!

Midlene er øremerket tiltak som går til å legge til rette for at alle medlemmene av idrettslaget skal ha like muligheter for å delta på aktivitet. Vi har benyttet noen av midlene på å dekke etterslep av medlems- og treningsavgifter for familier med utfordrende økonomisk situasjon.

Vi har også gjort innkjøp av bekledning til medlemmer som av samme årsak ikke har råd til å kjøpe til eks. overtrekksdress, fotballsko o.l.

...

Det som kan være utfordringen er å nå inn til dem det gjelder uten å være inngripende. Man vet jo hvem det gjelder, og mange lagledere syntes det kan være ubehagelig å strekke ut en

hånd i frykt for å virke nedsettende. På samme måte tror jeg det kanskje for noen sitter langt inne å nettopp be om økonomisk hjelp for å unngå tap av anseelse.

Uansett - vi er veldig glade for at vi får være en del av ordningen og hjelper de vi kan.

Ammerud Basket, Oslo:

«Vi er svært takknemlige for tilskuddet. I vår bydel er det store utfordringer for familiene å kunne delta både i idretten, men også som frivillig, kjøre til kamper, sitte i sekretariat, kjøpe utstyr og klær/sko, hjelpe til i kiosken osv. Uten tilskudd er det nesten ikke mulig å drive et idrettslag basert på frivillighet i vår bydel.»

Ullensaker idrettsråd:

“Ullensaker Idrettsråd ønsker å takke for tildelingen av de 125 millionene i 2023, og for de kommende 100 millionene som kommer i 2024.

Idrettsrådet har ikke noen kontroll over bruken av midlene. Vi ønsker, håper og tror at midlene har blitt brukt til tilrettelegging for barn og unge med behov for inkludering, på bakgrunn av sosial ulikhet og sosioøkonomiske årsaker. Det vi vet er at for enkelte idrettslag, så har midlene blitt brukt for å holde klubbene gående, altså ikke gå konkurs! Hvilket også blir en form for inkludering, for uten IL, så hadde ALLE i de idrettslagene ramlet utenfor. Vi mener at dette ikke er unikt for Ullensaker, og at denne bruken av midlene er for å unngå større skade.

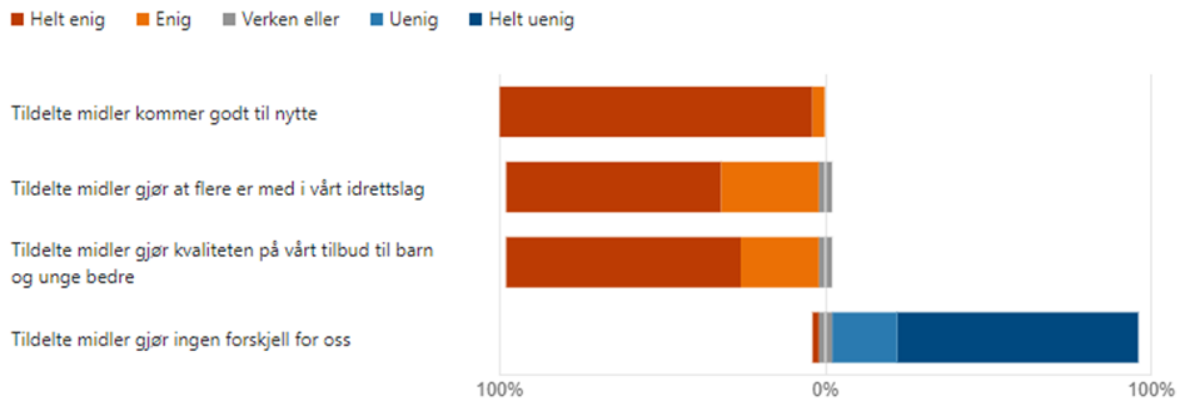
Ullensaker Idrettsråd har i år 20 års erfaring med vårt Faddertiltak. I vårt Faddertiltak hjelper vi de som trenger det, med tilskudd til treningsavgift, utstyr, deltakelse på cup og andre utlegg, som de ellers ikke hadde hatt mulighet til å få betalt selv. DET er den beste måten å kunne bistå barn og unge som trenger det, men siden vi ikke får lov til å legge midlene inn i Faddertiltaket siden det er IR som drifter det, er vi prisgitt at IL'ene bruker midlene som KUD ønsker. Vi drifter også, i samarbeid med IL'ene, andre aktiviteter som favner denne gruppen, hvor midler fra KUD hadde truffet midt i blinken.”

Oslo idrettsråd:

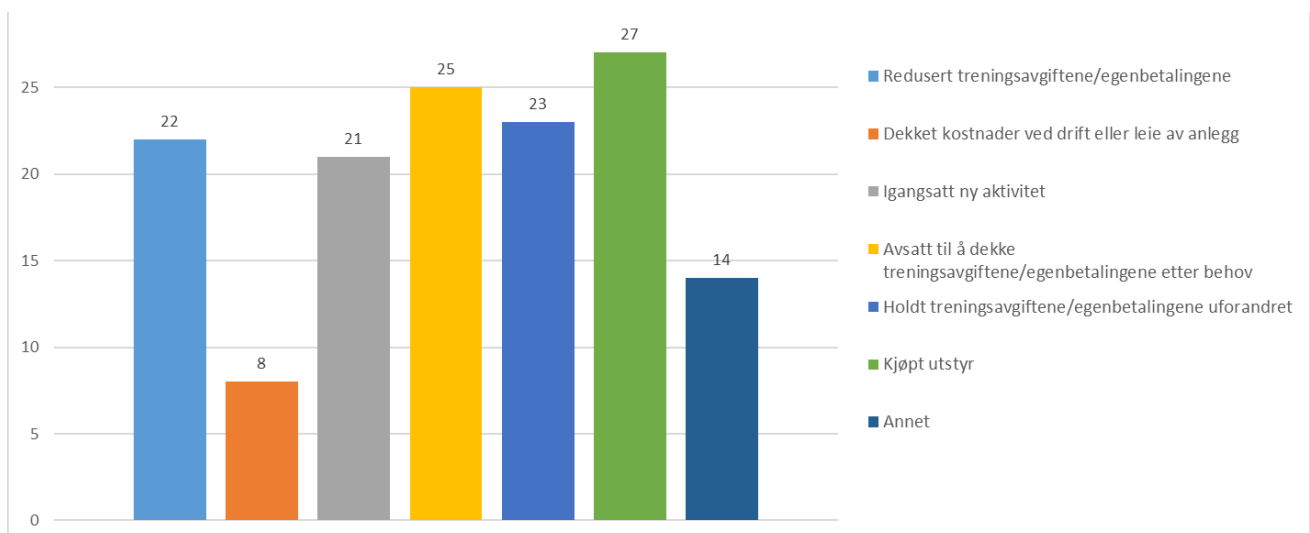
Oslo idrettsråd gjennomførte en enkel spørreundersøkelse i desember 2023 blant idrettslag som mottok midler fra tilskuddsordningen i 2023. 50 av 61 idrettslag som mottok midler i Oslo svarte på undersøkelsen. Det var gjennomgående svært positive tilbakemeldinger fra idrettslag som mottok støtte. Flere idrettslag melder at midlene har gjort det mulig å starte ny aktivitet, spesielt for jenter og allidrett. Flere melder også at midlene gjør dem i stand til nærmere samarbeid med bydelen de tilhører, og skolene i nærområdet.

94% svarer at tilskuddet har utgjort en forskjell i den daglige driften og tilbudet for barn og unge i deres nedslagsfelt.

Tabellen nedenfor viser hva idrettslagene som mottok midler i Oslo har brukt midlene til:

Oslo idrettsråd/idrettskrets:

«Idrettskretsens vurdering er at midlene har bidratt til en vesentlig forskjell der leveårsutfordringene er størst, og der idrettens tilbud til barn og unge er truet. Støtte til idrettslagenes drift og dets fleksibilitet for tiltak innenfor formålet understøtter det øvrige virkemiddelapparatet fra idrettskretsen.

Idrettslag med en vesentlig andel fattige familier i sitt nabolag fikk støtte som delvis kompenserer for det, samtidig som nabolagsklubber i de mest ressursvake bydelene fikk kraft til å videreføre og styrke den jobben som er nødvendig for å ivareta et likeverdig idrettstilbud for barn og unge.

En utfordring for idrettslagenes disponering av midlene er usikkerhet knyttet til videre støtte, og hvilken forutsigbarhet som kan legges til grunn i egne planer. For enkelte idrettslag er det avgjørende med varige løsninger for støtte til idrettslagets drift.»

NIFs erfaringer og vurdering:

NIF har som nevnt ikke innhentet erfaringer fra alle organisasjonsledd som enten har fordelt eller mottatt midler, eller som ikke var omfattet av denne tilskuddsordningen. NIF har heller ikke bedt idrettslagene om å rapportere, eller kontrollert, bruken av midlene idrettslagene er tildelt. NIFs klare inntrykk er at midlene har bidratt til å beholde og delvis rekruttere barn og ungdom mellom 6-19 år i idrettslagene. NIF kan ikke utelukke muligheten for at midler kan være brukt utenfor eller på siden av formålet, men vi har ingen indikasjoner på at dette skal ha skjedd.

Erfaringer fra fordeling: Idrettsråd og idrettskretser har gjennomført fordelingen på ulike måter. Mange idrettsråd har fordelt midlene på en liknende måte som de fordeler Lokale aktivitetsmidler. Enkelte har satt en høyere minimumssum enn NIFs anbefaling på 1000 kroner for at tildelingen pr. idrettslag skal «monne», eller lagt andre kriterier til grunn pga. lokale forhold/hensyn. Flere idrettskretser har benyttet tall fra SSB over barn i vedvarende lavinntekt (samme som KUD har benyttet) for å fordele midlene idrettskretsene skulle fordele til idrettslag utenfor den ordinære fordelingen.

Fordeling via SportsAdmin er enkelt for de fleste organisasjonsledd, og pengene utbetales direkte fra NIF til idrettslag etter en enkel kvalitetssikring. Idrettsrådene er kjent med systemet SportsAdmin fordi dette også benyttes i fordeling av Lokale aktivitetsmidler, og det gir NIF oversikt og kontroll over antall idrettslag som mottar midler og sum pr. idrettslag. NIF vil benytte SportsAdmin også til idrettskretsenes fordeling av 10 millioner kroner i 2024 (idrettskretsenes andel av 100 millioner kroner satt av i sluttsaldert statsbudsjett for 2023).

NIF har mottatt tilbakemeldinger fra noen idrettsråd, idrettskretser og særforbund om at midlene kunne hatt bedre effekt om de ble brukt på eksisterende ordninger disse organisasjonsleddene alt har for å dekke kostnader for enkeltbarn der dette er nødvendig for at barnet kan delta i idrettsaktivitet. Å åpne opp for slik bruk vil kreve andre rutiner for fordeling og oppfølging enn det som var rammene for denne fordelingen.

Dersom regjeringen tildeler idrettsorganisasjonen ytterligere midler til lignende formål ved et senere tidspunkt, bør en vurdere nærmere å tildele midler direkte til andre organisasjonsledd (enn idrettslag) som har etablerte ordninger.

NIF takker for ekstrainsatsen for like muligheter tildelt over spillemidlene, og i saldert statsbudsjett i 2023, på totalt 225 millioner kroner. I dyrtiden vi lever i nå håper og forventer vi at midlene kommer godt med i idrettslagenes arbeid med å inkludere alle barn og ungdom mellom 6-19 år.

NIF ser frem til et videre godt samarbeid med KUD om disse ordningene.

Med vennlig hilsen

Nils Einar Aas
Generalsekretær

Line Hurrød
Forvaltningsrådgiver

Linda Hamiwe Jacobsen
Seniorrådgiver

Vedlegg:

1. Regnskap LAM 2023 og Ekstrainnsats til like muligheter 2023
2. Revisjonsuttalelse
3. Oversikt over tildelinger per kommune – LAM 2023
4. Oversikt over tildelinger per idrettslag – Ekstrainnsats til like muligheter 2023